

— Így nem válaszolunk, értve?!
 — Hát hogy?
 — Tömören, pontosan és csak a lényegét.
 — Pedig maga elég pongyola.
 — Kuss! Teljesen kinyújtani a lábat!
 — Még egyszer kérem, ne nyomja belém a kést. Higyje el, tudom, hogy azt csinálhat velem, amit akar.
 — Volt katona?
 — Sajnos.
 — Kinyújtani!
 — Igen.
 — Nincs igen. Értettem.
 — Értettem.
 — Tudja, hogy merre hány lépés!
 — ...
 — Akkor folytatjuk, doktor úr!...
 — ...
 — Hallotta? Folytatjuk!
 — Folytassa.
 — Nincs ilyen válasz!
 — Értettem.
 — Kinyújtani a lábakat!
 — Nagyon nyomja ez a kemény agyag a bal combomat.
 — Nem érdekel.
 — Kinyújtottam.
 — Mit hörög? Játssza magát?
 — Nem.
 — Folytatom a kihallgatást. Hány lakása volt, hogy majdnem teli az igazolványa?
 — Albérletek... meg kollégiumok...
 — Mit kerestett a kollégiumokban?
 — Ott laktam.
 — Miért?
 — Mert ott kaptam szobát.
 — Lakása nincs?
 — Nincs.
 — Miért nincs?
 — Mert kétévenként mindig költöztem.
 — Ne lihegjen!
 — Értettem.
 — Nős. Aztán elvált. Megint nős. Maga el akarja venni fél Magyarországot?
 — Nem akarom.
 — Jelentem, nem! Tisztességesen válaszolni! Gyerek meg sehol, de két feleségen már túladott, mi? Most kiderül, hogy milyen egyetemen növesztgette a haját...
 — Az már nincs benne.
 — Melyiken?
 — Az Eötvösön.
 — Igen. Szociológus. Nagyszerű. Abból is doktorált?
 — Nehezen.
 — Nem beszélünk félre! Talán akar még kellemesebb gyakorlatot is?
 — ...
 — Mi?
 — Jelentem, nem.
 — Aztán mit csinál a szociológiával?
 — Tanítok.
 — Hol?
 — Főiskolai adjunktus vagyok.
 — Ne sziszegjen, mint egy szopós gyerek! De könnyen kikészül egy kis fekvéstől?
 — Engedjen följebb csúszni, már nem érzem a lábamat.
 — Úgy marad!
 — Rendben.
 — Így most nem válaszol, hányszor mondjam még?
 — Igen.
 — Maga tanulékony.
 — Jelentem, ezután már igyekszem, mert a fizikai állóképesség határa véges...
 — Nagyon jó, de a tanmesét elhagyhatta volna.
 — Jelentem, biológiai tény.
 — Ja! Maguk imádják a tényeket. El sem tudják képzelni, hogy az a tény, amit valakik akarnak, s ahhoz megvannak az eszközeik...
 — Mint most.
 — Szabálytalanul válaszolt, s ezzel rontott a helyzetén, tehát kinyújtani a lábakat!
 — Ismerős ez a helyzet...
 — Honnan?
 — Államvédelmis volt?

Romhányi Gyula

Mindennapi szegénységünk éneke

Ha eláll a szél és meghal a dal,
 kígyófejét a repedt üvegen
 sziszegve nyújtja be a csend —
 térdünkre mászik és nyakunkba fonja
 csontkarját a fénytelen esték gondja.
 Ijedtünkben védekezésként
 úgy teszünk, mintha szerethetnénk,
 koccintunk, mintha borunk is volna,
 de csak részeg lelkiünk sóltan könnyei
 hullnak az üres borospoharakba.

— Nacsak!?!...
 — Tanultam történelmet.
 — Maga ezt nem tanulhatta!
 — Akkor is tudom.
 — Na. Üljön föl, ahogy kényelmes. Magával lehet beszélgetni.
 — Katonásdi nincs?
 — A magukfajta olyan gyengék, csodálom, hogy énekel. Nincs kitartás, állóképesség, semmi. Magával én azt csinálhattam volna, amit akarok.
 — Így van.
 — Fogadjunk, hogy van annyira idealista, hogy föl akar jelenteni?
 — A maga tehetségével nem vetekedhetek, de nincs is rá energiám.
 — Honnan tud az ÁVH-ról?
 — Egyrészt magától. A módszereiből, ahogy velem foglalkozott, s ezt tanulnia kellett...
 — Minden ifjúság csak annyit érdemel meg, amennyit kiharcol magának! Nem?...
 — Nem.
 — Akkor jelentsen föl.
 — Nem jelentem föl. Már akkor tudtam, hogy mit akar, amikor először pillantott a tőrökemre. Látta, hogy huszonöt centinél is hosszabb a pengéje és nincs fegyvertartási engedélyem. Győzött.
 — Győztem.
 — Összepakolok, ha megengedi.
 — A kés marad, meg ad egy papírt...
 — Amit csak akar.
 — Nem irigylem magukat.
 — Irigyelni szeretne?
 — ...
 — Kérem az igazolványaimat.
 — Siet?
 — Nyolcig még nyitva a kocsmá.
 — Azt tudja, hogy maga gyáva és semmit sem fog elérni az életben?
 — A gyomrom kényes.
 — Intelligencia? Elég csak egyetlen hatásos eszköz ellene...
 — Ötvenhat után ejtették?
 — Végkielégítést kaptam.
 — Magas rangja volt?
 — Az előbb én vallattam.
 — Nem. Maga kínozta és késsel zsarolta.
 — Elment a kedve a harcsázástól?
 — Nem, csak a bevetett helyektől.